

24. ajalooringi orienteerumismäng **UKSED**

Head Mart Reiniku Kooli orienteerumisfännid!

Ja siit ta tuleb taas ... teie rõõm ja painaja, teie ulm ja mobiliseerija ehk algab ajalooringi 2021. aasta sügisene orienteerumine. Nagu ikka, on iga kord veidi teistsugune ja erinev. Seekord pühendame meie mõtted, silmad ja tähelepanekud inimkonda nii väarikalt teenivatele ja pahatihti nii vähe tähelepanu saavatele ustele. Tuleb välja, et nii palju kui on erinevaid maju, on ka erinevaid uksi ja seda isegi ajal, kui pakettuks on mugav ja moes. Ikka on pärleid, mida on lausa lust vaadata ja nüüd on paras hetk uste jaoks aega võtta ning neid uudistama minna.

Ühesõnaga, toimida tuleb järgmiselt:

Meeskond - max 3 inimest

AEG - 22. september - 4. oktoober kell 15.00

Ülesanded - leiate kooli kodulehelt 22. sept kell 12.00 ja suures formaadis plakat saab olema Vanemuise 48 fuajees.

Vastused - tuleb kirjutada vastuste lehele, mille leiate koos tööga kooli kodulehelt, ja saata meilile karolina.antons@gmail.com või tuua ette nähtud ajaks väljaprintituna Vanemuise 48 valvelauda

Kaalul on nagu ikka 2 karikat ehk

puine õpilaste karikas, mille vaba pinda jääb järjest vähemaks ehk viimased võimalused end sellel jäädvustada!

Klaasine õpetajate ja vilistlaste karikas ootab ka omanikku! Vilistlaste read muudkui täienevad ja konkurents aina suureneb:-)

Töö koosneb kahest osast - ülesanded ja pildid.

I ÜLESANDED

1. Täherägastik.

Esimene ülesanne on õige magus. Teie ees on täherägastik, mille sisse on peidetud sõnad, mis sobivad kokku sõnaga **uks**. See sõna võib käia nii ukse ette kui taha. Samuti on siia peidetud sõnad, mis seostuvad ühel või teisel moel uksega. Ütleme nii, et neid sõnu on üle kahekümne, aga kui palju täpselt, jäägu hetkel saladuseks.

A	E	S	Q	T	W	U	P	U	P	V	O	P	O	R	T	J	E	E	T
H	Z	M	I	V	D	F	O	K	G	J	Z	Z	W	H	T	L	J	J	O
Q	P	X	S	J	P	P	R	T	O	X	Y	X	X	U	T	Z	P	H	L
Q	N	P	S	L	Ö	V	T	H	A	A	K	I	C	G	Z	N	L	R	I
P	X	B	N	D	Ö	V	A	V	E	S	I	P	V	O	M	K	U	O	O
Y	B	O	E	G	R	D	A	I	E	V	B	W	M	N	V	A	K	Q	X
G	A	B	P	K	D	M	L	F	P	Q	K	D	D	K	L	A	K	M	W
T	H	U	P	G	P	G	H	D	O	X	Y	A	Y	N	D	I	L	Z	Z
O	G	U	E	L	D	N	A	I	S	R	B	A	K	I	O	F	U	Z	K
H	U	N	R	U	Y	F	G	H	T	F	A	L	V	L	A	N	G	G	L
I	S	L	X	E	Z	B	A	G	K	G	U	I	A	K	H	Z	N	K	C
T	N	Z	G	U	E	O	T	P	A	N	V	F	L	K	I	P	E	Z	F
U	F	R	V	B	R	I	F	S	S	E	A	N	G	A	N	S	E	V	R
P	B	B	Y	C	A	W	O	A	T	H	L	A	M	P	G	V	T	A	B
O	I	V	L	K	V	Q	R	V	O	O	V	A	I	K	E	I	F	O	A
K	P	D	H	Ü	A	O	A	N	M	M	E	B	K	A	D	I	T	N	H
G	I	U	L	L	V	Q	K	E	L	L	A	C	O	N	C	R	L	S	Q
U	I	W	A	G	Z	M	D	R	Y	Z	A	J	S	I	L	M	U	X	K
K	T	J	C	Z	B	J	P	E	D	O	H	N	T	R	M	F	U	P	R
Y	Y	V	F	H	E	D	L	O	L	G	A	L	M	B	W	U	K	P	P

2. Lutheri mööblivabrik oli sõjaeelse Eesti üks kuulsamaid ja väarikamaid ettevõtteid. Lisaks mööblile tehti seal ka uksi:-) Kui palju maksid 1930. aastatel

Tallinna Lutheri vabrikus valminud erinevate puuliikide vineerist valmistatud ukсед? Paigutage õige hind õige ukse juurde.

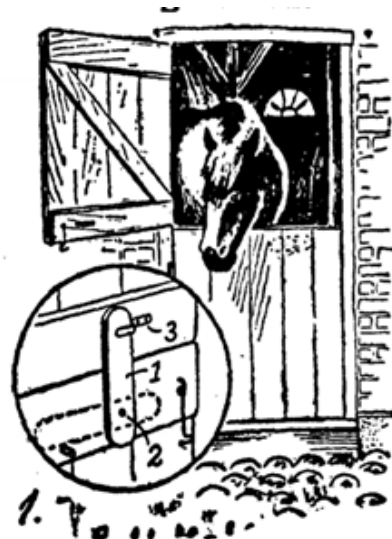
Vastusevariandid on: 12, 16, 16, 19, 24, 30 krooni

Kask, kirju	
Kask, lihtne (I kvalit.)	
Standard uks, kask (värvimiseks)	
Mänd (I kvalit. põik süüdega)	
Tamm	
Saar	

3.

Teil pole ilmselt aimugi, kui erinevaid nimesid ukсед kannavad.

Kuidas nimetatakse ust, millest hobune välja vaatab?

4. Ühes 1934. aasta Eesti ajalehes räägitakse uuest imest uksemaailmas. Alustuseks katsuge läbi närida vanast kirja-pildist ja siis saage aru, millist uut uksetüüpi seal taevani kiidetakse!

Meie korterite ilme viimasel ajal on muutunud õige tunduvalt ja muutub veelgi. Mitmes suhtes nõuded korterite kohta on kasvanud (näiteks mis puutub hügieeni), teiselt poolt on märgata, et korterid ruumilt vähenewad, samuti on muutunud maitse, pannakse rõhku lihtsusele ja otstarbekusele.

Bastawalt muutunud ruumitingimustele ja arvestades uut maitse-suunda, on hakatud nii uste kui akende juures eelistama [redacted] printsiipi. Seni [redacted] ei leidnud poolehoidu peamiselt sellepärast, et pole kerge valmistada häid puust [redacted] mis oleksid vastupidavad ja alati [redacted] sees hästi [redacted]

Asjaolud, mis [redacted] tegid kalliks, langewad nüüd ära, mil [redacted] on hakatud valmistama kunstwäigust ja puukiudainest. Uksed wiimatinimetatud aineist (umbes 15 mm paksud) on kerged ja ei looldu kunagi, kuna siin puu struktuur on häwitatud. Väljaspoolt need uksed kaetakse puuplaatidega, mida aga mõlemalt poolt peab tegema ühepaksuselt, kuna muidu ajajooksul uksed siiski wõiwad loolduda.

5. Nüüd midagi vanarahva tagavarast ehk mis see on? Kõik vastused või küsimused on kuidagi ustega seotud:-)

- 1) Majal pole ees ei ust ega akent, aga ometi elavad pruunid poisid seal viiekesi sees - tulgu neile maiasmokad külla.
- 2) Tuleb mees majja, kuid ei liiguta ust ega akent.

- 3) Ta tuleb tuppa ja ronib süngi alla, kui uksest
- 4) Lukk on veest aga võti on puust.
- 5) Kes käib, aga uksest ei jõua.
- 6) Uus maja, aga mitte ühte ukse- ega aknaauku.
- 7) Viis kambrit ja üks uks.
- 8) Ei ole lukk ega riiv, aga kinni peab.
- 9) Naine astub uksest välja, näitab käega taeva poole.
- 10) Hobuse kabjake püha põllu peenra sees.

6. Kes on mees pildil?

Kellena ja kus ta töötas?

II PILDID

Liikumine vabas õhus ehk üles tuleb leida ja adresseerida **100 ust**. Lihtne!
Seekord ei ole vaja käpakil ringi luusida ega pisikesi detaile otsida, ei ole vaja

otsida nõela heinakuhjas, vaid palki silmas. Üles on vaja leida UKS, enamasti üsna suur!

Et teil oleks veidi kergem/raskem (sõltub inimese positiivsuse astmest:-) on abiks kaart. Nimelt oleme seekord tõmmanud **koolist 1,5 km raadiusega ringi** ja kõik ukSED on kuskil selle ringi sees.

Et oleks raskem/põnevam (taas sõltub inimloomuse tüübist:-) on 100 ukse sisse peidetud ka **9 ust**, mis ei asu Tartus. Nad võivad asuda ükskõik millises teises Eesti linnas. Neid on täitsa võimalik ära tunda ja isegi otsida, eriti lihtne on see siis kui olete Tartus olnud 91 ust üles leidnud, siis saate täpselt teada, mis siin ei asu:-) Nende uste leidmise eest saab topelpunktid!

Soovitame teil kaardi jagada sektoriteks ja süsteemselt oma otsingule läheneda. Vanad kalad juba teavad, et nii ongi mõistlik otsida:-)

Kõik ukSED on nähtavad tänavalt või mingist üldkäidavast kohast ehk võõrastesse hoovidesse ärge minge, pole vaja!

